

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Vesien- ja luonnonhoidon alueellinen ja paikallinen
toteuttaminen Lounais-Suomen vesistöalueilla

VELHO-hankkeen Satakunnan Natura- alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmat

Karviajoki-ryhmä 11.5.2012

Virpi Karén
suunnittelija

Esityksen sisältö

1. Satakunnan Natura 2000 –kohteet
2. Natura 2000 –kohteiden hoito ja käyttö
3. Hoito- ja käyttösuunnitelma
4. Karvianjoen koskien Natura 2000 –alue
5. Pukanluoman Natura 2000 –alue
6. Niemijärvi-Itäjärven Natura 2000 –alue
7. Inhottujärven Natura 2000 –alue

Satakunnan Natura 2000 –kohteet

- Karvianjoen kosket
 - Honkajoki, Kauhajoki
- Pukanluoma
 - Kankaanpää
- Niemijärvi-Itäjärvi
 - Siikainen
- Inhottujärvi
 - Pori, Pomarkku

Vesien- ja luonnonhoidon alueellinen ja paikallinen
toteuttaminen Lounais-Suomen vesistöalueilla

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Natura 2000-kohteiden hoito ja käyttö 1/3

- Natura-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmia
- Hoidon pilottikokeita
- Valtakunnallinen seminaari v. 2012 (ekologiset käytävät)

Kuvat Virpi Karén

Natura 2000 –kohteiden hoito ja käyttö 2/3

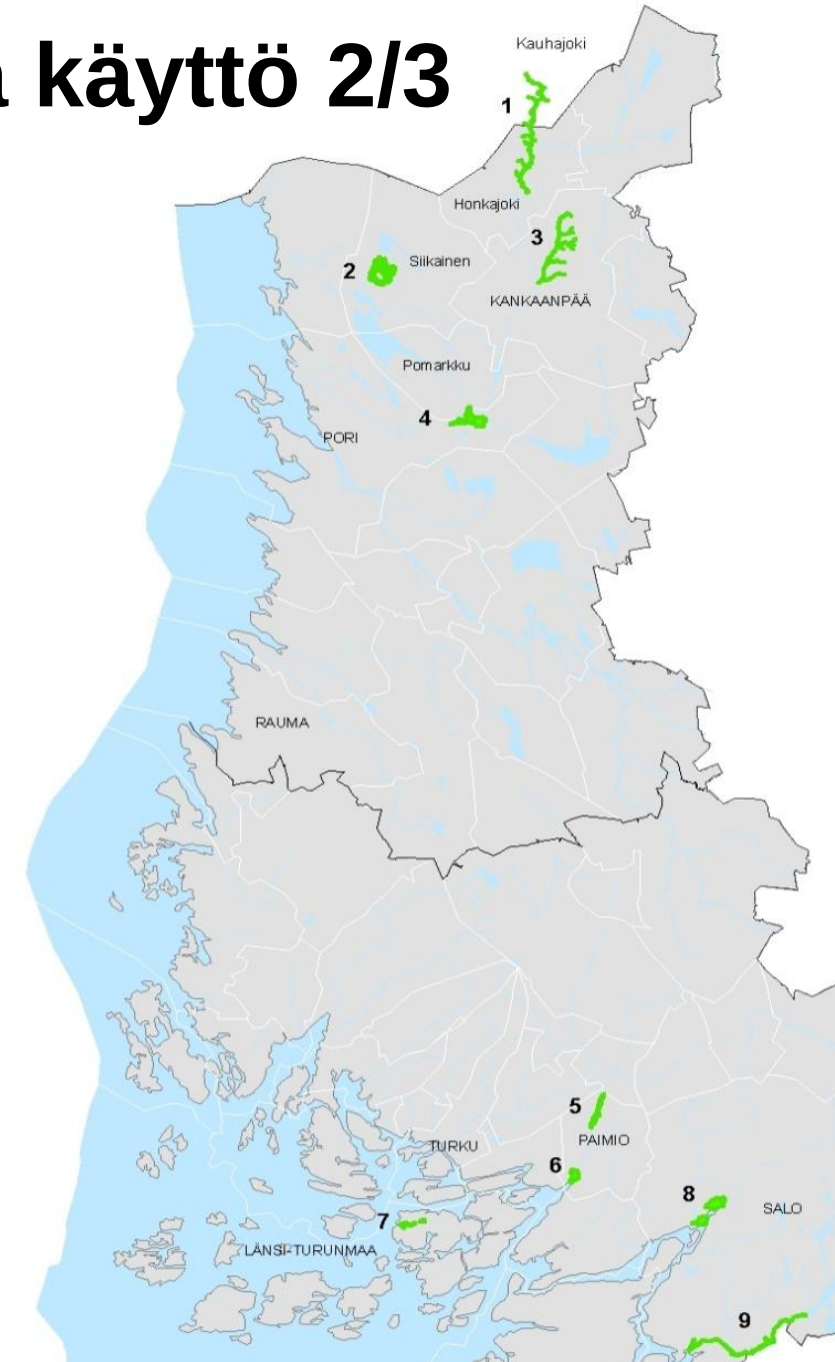
Satakunta

- 1) Karvianjoen kosket (80 ha, Honkajoki ja Kauhajoki)
- 2) Niemijärvi-Itäjärvi (738 ha, Siikainen)
- 3) Pukanluoma (25 ha, Kankaanpää)
- 4) Inhottujärvi (604 ha, Pori ja Pomarkku)

Varsinais-Suomi

- 5) Paimionjokilaakso (156 ha, Paimio)
- 6) Paimionlahti (221 ha, Paimio)
- 7) Mustfinnträsket (113 ha, Länsi-Turunmaa)
- 8) Viurilanlahti (628 ha, Salo)
- 9) Kiskonjoen vesistö (309 ha, Salo ja Raasepori)

Arvokkaita lintuvesiä ja/tai luontotyyppikohteita

Natura 2000 –kohteiden hoito ja käyttö 3/3

Osallistava suunnittelu

- Yleisötilaisuuudet
 - Kirjeet maanomistajille, sähköpostit sidosryhmille, lehti-ilmoitukset, Internet, tiedotteet
 - Katsaus Natura 2000 –kohdealueeseen
 - Hoito- ja käyttösuunnitelman sisältö ja aikataulu
- Suunnitteluryhmä
 - Alueen tahot valitsevat itse edustajansa
 - Tukee suunnittelutyötä
 - Lisää tietoa alueen luontoarvoista, suojelun taustoista ja perusteista sekä auttaa yhteisesti hahmottamaan alueen erilaiset käyttötarpeet ja -toiveet
 - Informoi omaa sidosryhmäänsä suunnitteluryhmän kokouksista
 - Tuo sidosryhmänsä kannan suunnitteluryhmälle

VELHO

Vesien- ja luonnonhoidon alueellinen ja paikallinen toteuttaminen Lounais-Suomen vesistöalueilla

Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma (HKS)

Yleissuunnitelma

- Jonka tavoitteena on alueen luontoarvojen turvaaminen
- Sovittaa yhteen luonnonsuojelun, virkistyskäytön ja alueen muun käytön tavoitteita
- Ottaa huomioon valuma-alueelta tulevan kuormituksen ja vesiensuojelutoimenpiteiden vaikutukset luonto- ja virkistyskäyttöarvoihin
- Ohjaa alueen hoitoa ja käyttöä
 - mikäli hoitotoimia ehdotetaan, vaatii niiden tekeminen maanomistajan suostumuksen
- Ei ole juridisesti sitova
- Ohjaa toimintaa alueella seuraavat 15 vuotta

Hoito- ja käyttösuunnitelman (HKS)

Sisältö

I Alueen nykytila ja käyttö

- Suojeluarvot ja muut arvot

II Alueen mahdolliset uhat ja tulevaisuuden näkymät

- Kunnostus ja hoito
- Käytön ohjaus
- Retkeilyrakenteet ym.

III Työnjako ja vastuut

- Tarvittavien resurssien arviointi
- Vaikutusten arviointi

Kuva Virpi Karén

Miten suunnitelmat laaditaan?

- *Avoin yleisötilaisuus*
- Suunnitteluryhmät kokoon n. 10-15 jäsentä/ryhmä
- Ryhmien kokoukset ja tarvittaessa erilliset käyttäjäryhmäpalaverit yms.
- Luonnosehdotukset lausunnoille ja verkkoon, lausuntoaikana esittely yleisötilaisuudessa (kutsut, lehti-ilmoitus jne.)
- Julkaisu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen julkaisusarjassa
 - (tavoite: kevät/kesä 2013)

Karvianjoen koskien Natura-alue 80 ha

- Satakunnassa Honkajoen kunta sekä Etelä-Pohjanmaan Kauhajoen kaupunki
- Suojeltavien luontotyyppien perusteella eli SCI-alueena (Sites of Community Importance)
- Avoin yleisötilaisuus 1.3.2012
- Avoimen yleisötilaisuuden antia
 - Ympäristöhallinnon avoimuutta ja osallistuvaa suunnittelua epäiltiin
 - Otetaanko paikallisten ihmisten kommentit oikeasti huomioon?
 - Toivottiin, että muistioon kirjataan lupaus avoimesta toiminnasta
 - Myös HKS:n asemaa kysyttiin, miten se vaikuttaa
 - Yleisö halusi myös nähtäväksi tarkat kartat Natura-alueesta
 - Natura-alueen ulottaminen pelloille ei ole aiheuttanut ongelmia viljelylle
- Suunnitteluryhmän kokous 23.5.
 - 21 henkilöä

Vesien- ja luonnonhoidon alueellinen ja paikallinen
toteuttaminen Lounais-Suomen vesistöalueilla

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Karvianjoen kosket

Kuvat Virpi Karén

Pukanluoman Natura-alue

- Kankaanpään kaupunki
- Kuuluu Karvianjoen vesistö-alueeseen
- Alueella esiintyvien luontotyyppien perusteella eli ns. SCI-alueena (Sites of Community Importance)
- Ei määritelty pinta-alaa koska se kuuluu Natura-verkostoon viivamaisena alueena
- Alue sisältyy lähes kokonaan valtakunnalliseen suojeluohjelmaan
- Avoin yleisötilaisuus 8.3.2012
- Suunnitteluryhmän kokous 24.5.2012
 - 24 henkilöä
- Avoimessa yleisötilaisuudessa sovittiin, että suunnittelutyön aikana käydään yhdessä maastossa paikallisten asukkaiden kanssa

Vesien- ja luonnonhoidon alueellinen ja paikallinen
toteuttaminen Lounais-Suomen vesistöalueilla

Pukanluoman Natura-alue

- Yleisötilaisuuden antia
 - Pienimuotoisia koskien kunnostusta
 - turveliejun poistaminen uomasta, suvannot koskien alla, pienet lammet
 - Vesi ollut kirkkaampaa, nyt tilanne huonompi
 - käytetty juomavetenä, kaloja paljon (säyne, toutain, taimen, made), istutettu harjus, särkiä kesällä
 - Istutettu rapua, koeravustuksissa ei ole saatu, tummia kuoriväritään
 - Taimenkannat aika heikkoja, sähkökoekalastus, Santaskylä
 - Runsas saukkokanta, minkki, supikoira, pienpetopyynti on runsasta alueella
 - Taimenkantojen romahtaminen
 - metsä- ja maatalouden muutokset ja kuormitus lisääntynyt, turvetuotantoalueet
 - maatalouden erityistukia alueelle
 - 11 alinta koskea on kunnostettu
 - sora lähtenyt liikkeelle, materiaali liian hienojakoista
 - Mietittiin puolustusvoimien ammunnoista syntyneiden haitta-ainejäämien mm. lyijy vaikutuksia vesistöön
 - haitta-aineseuranta tarkkaa ammunta-alueella

Pukanluoman Natura-alue

- Keskustelua kunnostustarpeesta
 - osa yleisöstä katsoi, että kunnostuksiin ei ole tarvetta, erilaisia toimenpide-ehdotuksia ehdotettiin
 - kalojen kutu ei onnistu, koska pohjassa lietettä
 - joen pesu/puhdistus/pumppaus lietteestä suvantopaikat ja lampipaikat
 - turvetuotannon humushapot laskevat pH:ta ja kalat ja ravut herkkiä veden happamuudelle
 - Soraikkojen puhdistaminen mm. palopumpuilla
 - kutupaikkojen kunnostusta kivettämällä
 - täysin entiseen tilaan ei saada kunnostuksilla koskaan
- Pilottihanke-ehdotus
 - Käsipelillä kunnostetaan pieniä osia Pukanluomasta mm. kivetys, puusuisteet ja peseminen
- VELHO-hankkeen resurssit + paikallisten osallistuminen
 - Voidaan tulosta saada
- Yhdessä suunnittelu ja osallistuminen HKS-suunnitteluun

Vesien- ja luonnonhoidon alueellinen ja paikallinen
toteuttaminen Lounais-Suomen vesistöalueilla

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Pukanluoma

Kuvat Arto Kalpa

Niemijärvi-Itäjärven Natura-alue 738 ha

- Siikaisten kunta
- Linnuston erityissuojelualue eli SPA-alue (Special Protection Area)
- Avoin yleisötilaisuus 9.2.2012
- Yleisötilaisuuden toiveita
 - Hoitotoimiksi esitettiin
 - vedenpinnan nostoa
 - ruoppauksia
- Suunnitteluryhmän kokous 31.5.2012
 - 16 henkilöä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Niemijärvi-Itäjärvi

Niemijärvi

Kuvat Virpi Karén

Itäjärvi

Inhottujärven Natura-alue 604 ha

- Porin kaupungin ja Pomarkun kunnan alueilla
- Linnuston erityissuojelualueena eli SPA-alueena (Special Protection Area)
- Inhottujärvi sekä länsipuolella sijaitseva Paapanselkä-Hanhilahti –alue
- Avoin yleisötilaisuus 16.2.2012
- Yleisötilaisuuden toiveita
 - Kunnostustoimia
 - Vedenpinnan nosto
 - Ruoppauksia, uomien oikaisu, lammikkoketjun rakentaminen
 - kasvillisuuden poisto
 - muisteltiin, että ylävirtaan olisi joskus suunniteltu lasketusaltaita, johon kiintoaines laskeutuu
- Suunnitteluryhmän kokous 30.5.2012
 - 25 henkilöä

Vesien- ja luonnonhoidon alueellinen ja paikallinen
toteuttaminen Lounais-Suomen vesistöalueilla

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Inhottujärvi

Kuvat Johanna Rinne, Virpi Karén,
Juha Aaltonen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Suunnittelutyöstä vastaavat

- Satakunta: Virpi Karén, suunnittelija
puh. 040 769 9021
- Varsinais-Suomi: Marjo Perkonoja, suunnittelija
puh. 0400 329 626
- Pasi Salmi, koordinaattori
puh. 040 552 7487

Internet-sivut: www.ymparisto.fi/VELHO

sähköposti: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Vesien- ja luonnonhoidon alueellinen ja paikallinen
toteuttaminen Lounais-Suomen vesistöalueilla

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kiitos!

Kuva: Virpi Karén

Vesien- ja luonnonhoidon alueellinen ja paikallinen
toteuttaminen Lounais-Suomen vesistöalueilla

24.7.2012

21